

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0501U000031

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 01-02-2001

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Токарев Юрій Миколайович

2. Tokaryev Yurij Mykolajovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 03.00.17

Назва наукової спеціальності: Гідробіологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 30-01-2001

Спеціальність за освітою: 7.09.0701

Місце роботи здобувача: Інститут біології південних морів ім. О.О. Ковалевського НАН України

Код за ЄДРПОУ: 03534357

Місцезнаходження: 99011, Крим, м. Севастополь, пр. Нахімова, 2

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.213.01

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут біології південних морів ім. О.О. Ковалевського НАН України

Код за ЄДРПОУ: 03534357

Місцезнаходження: 99011, Крим, м. Севастополь, пр. Нахімова, 2

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.35.33

Тема дисертації:

1. Біофізичні аспекти екології пелагіалі
2. Biophysical aspects of pelagial ecology

Реферат:

1. Об'єкт дослідження: біофізичні характеристики пелагіалі Атлантичного океану й морів Середземноморського басейну, що формуються гідробіонтами. Мета: розробка і апробація методів експресної інтегральної оцінки просторової структури і функціонального стану пелагічних угруповань на макро-, мезо- і дрібномасштабному рівнях за характеристиками біофізичних (біолюмінесцентного та акустичного) полів. Вперше деталізовані масштаби просторової неоднородності планктону, амплітудні характеристики його біофізичних полів і модифікація останніх під впливом антропогенного фактора, а також оцінено внесок окремих груп пелагічного населення у формування біофізичних полів у різних регіонах Світового океану. Сформульовано нове для гідробіології поняття -- біологічне поле, визначено основні його ознаки. Окреслено задачі нового напрямку біології моря, біофізичної екології в екосистемних дослідженнях Світового океану. Вивчення амплітудно-частотних характеристик біофізичних полів та їхньої просторово-часової мінливості має не тільки теоретичну цінність, але й важливе практичне значення. Розвиток уявлень

про біофізичні аспекти екології пелагічних угруповань є важливим для забезпечення суміжних наукових напрямів (океанології, біоокеанографії, фізіології, зоології) новими методами досліджень. Розроблені біофізичні методи і апаратурні комплекси, перспективні для створення риболовецьких світильників, які підвищують ефективність вилову риби, для дистанційного виявлення скупчень промислових об'єктів, окремих аспектів навігаційного забезпечення, а також можуть бути використані у польових гідробіологічних дослідженнях пелагіалі, при створенні нових методів екологічного моніторингу та конструюванні апаратури для вивчення біологічних полів Світового океану.

2. The pelagial biophysical characteristics, formed by hydrobionts in the Atlantic Ocean and the Mediterranean seas basin. Working out and approbation of the methods of express integral evaluation of the spatial structure and functional condition of pelagic communities at the macro-, meso- and fine scale levels according to characteristics of biophysical (bioluminescent and acoustic) fields as well as a notion of conceptual bases for pelagial ecology biophysical aspects. The scale of spatial heterogeneity of plankton, the amplitude characteristics of its biophysical fields and modification of the last under anthropogenic press was detailed for the first time, as well as investment of the pelagic populations separate groups into formation of biophysical fields in different regions of the World ocean was estimated. New for hydrobiology notion - biological field - has been formulated and its main signs have been determined. The tasks for a new direction in the sea biology - biophysical ecology - in the World ocean ecosystem studies were pointed. The studies of the amplitude-frequential characteristics of biophysical fields and their spatial-temporal changeability is not only of a theoretical value, but has as well a great practical importance. Development of ideas about biophysical aspects of the pelagic communities ecology is important for providing adjacent scientific directions (oceanology, oceanography, physiology, zoology) with new methods of investigations. The worked out biophysical methods and apparatus complexes are perspective for creation of fishing-lighters, increasing effectiveness of fishery, for distanced reveal of the fishery objects accumulations, for separate aspects of navigation supply, they can be used also in the field hydrobiological studies of pelagial, in creation of new methods of ecological monitoring and construction of equipment for the World ocean biological fields studies. Hydrobionts, bioluminescence, sound scattering, vertical structure, spatial heterogeneity, temporal changeability.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Монченко Владислав Іванович
2. Монченко Владислав Іванович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.08**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:****Код за ЄДРПОУ:****Місцезнаходження:****Форма власності:****Сфера управління:****Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Сіренко Лідія Якимівна
2. Сіренко Лідія Якимівна

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.12**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:****Код за ЄДРПОУ:****Місцезнаходження:****Форма власності:****Сфера управління:****Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Маторін Дмитро Миколайович
2. Маторін Дмитро Миколайович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.18**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:****Код за ЄДРПОУ:****Місцезнаходження:**

